

İstanbul, 12.04.2004

Maliye Bakanlığı , yayınladığı 4 No'lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 31.12.2003 tarihli bilançolarda V.U.K.'nun Geçici 25'inci maddesine göre yapılacak olan Enflasyon Düzeltmesinin kayıt zamanı ile 2004 yılı ilk geçici vergi döneminde eski hükümlerin uygulanabileceği ve kullanılacak yeniden değerlendirme oranı hakkında açıklamalar yapmış bulunmaktadır.

Sirkülere göre 2004 yılı ilk geçici vergi dönemi için yeniden değerlendirme oranı % 3,4 (yüzde üç virgöl dört) olarak belirlenmiştir.

Enflasyon düzeltmesi hakkında detaylı bilgiler içeren sözkonusu sirkülerin tam metni ekte gönderilmiştir.

Saygılarımızla,

A R K A N & E R G İ N
ULUSLARARASI DENETİM VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
ANONİM ŞİRKETİ

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü
VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ /4

Konusu	Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması, Yeniden Değerleme Oranı
Tarihi	07.04.2004
Sayısı	VUK-4/2004-2/Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması-3
İlgili olduğu maddeler	Vergi Usul Kanunu Mükerrer Madde 298, Geçici Madde 25, 5024 Sayılı Kanun Geçici Madde 1

1.Giriş

2004 yılının ilk geçici vergi döneminin sonu itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapmak için gerekli şartların oluşup oluşmadığı; 31.12.2003 tarihli bilançoların Vergi Usul Kanununun geçici 25 inci maddesine göre düzeltilip düzeltilmeyeceği veya 5024 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi uyarınca düzeltmeye tabi tutmak istemeyen mükelleflerin ne gibi işlem yapacağı; düzeltmeye ilişkin defter kayıtlarının ne zaman gerçekleştireceği hususları bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. 2004 Yılıın İlk Geçici Vergi Döneminde Vergi Usul Kanununun Mükerrer 298 nci Maddesine Göre Enflasyon Düzeltmesi

Vergi Usul Kanununa 5024 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (1) numaralı bendiyle enflasyon düzeltmesi yapılmasının gerekli şartları belirlenmiştir. Bu bentte, geçici vergi uygulamasında kazançları bilanço esasına göre tespit edilen gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin fiyat endeksindeki artışın, üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuz altı ay için % 100'den ve son on iki ay için % 10'dan fazla olması halinde bilançolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutacakları hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre 2004 yılının ilk geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi yapılabilmesi için; TEFE'de

- 1/4/2001 – 31/3/2004 döneminde % 100'ün,
- 1/4/2003 – 31/3/2004 döneminde % 10'un,

üzerinde bir artış olması halinde enflasyon düzeltmesi yapılabilecektir. 3/4/2004 tarihinde Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından Mart 2004 ayına ilişkin açıklanan TEFE 7.862,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu değer 1/4/2003 tarihine göre % 10'un üzerinde bir artışı göstermediğinden 2004 yılının ilk geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği anlamına gelmektedir. Bu nedenle 2004 yılının ilk geçici vergi döneminin sonu itibarıyla Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 nci maddesine göre enflasyon düzeltmesi yapılmayacaktır.

3. 31.12.2003 Tarihli Bilançonun Düzeltilmesi

5024 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesinde yer alan hükme göre, dileyen mükellefler 2004 yılının ilk geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi yapmayabilecekler ve söz konusu dönemde beyan edecekleri geçici vergi matrahlarının tespitinde de enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümler yerine Vergi Usul Kanununun bu Kanunla değiştirilmeden önceki değerleme hükümleri ile Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununun bu Kanunla kaldırılan hükümlerini ve Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesinin bu Kanunla kaldırılan son fıkrasını dikkate alabileceklerdir.

Buna göre dileyen mükellefler, 31.12.2003 tarihli bilançolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutmaksızın; 2004 yılının ilk geçici vergi döneminde beyan edecekleri geçici vergi matrahlarını, 5024 sayılı Kanunla yapılan değişiklikleri dikkate almadan önceki hükümlere göre hesaplayabileceklerdir.

Ancak, 31.12.2003 tarihli bilançolar üzerinde 5024 sayılı Kanunun geçici 25 inci maddesi uyarınca 2004 yılının ilk geçici vergi dönemine ilişkin beyanname verme süresine kadar enflasyon düzeltmesi yapılması halinde, 5024 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesinde yer alan söz konusu hükümden yararlanılamayacaktır. Bunlar için, düzeltme sonucu oluşan tutarlar 2004 yılına ait ilk geçici vergi döneminin başlangıç değerleri olarak dikkate alınacak ve 5024 sayılı Kanunla getirilen yeni hükümlere göre (mükerrer 298 inci maddeye göre yapılacak enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümler hariç olmak üzere) geçici vergi matrahları tespit edilecektir.

4. Vergi Usul Kanununun Geçici 25 inci Maddesine Göre Yapılacak Olan Enflasyon Düzeltmesinin Kayıt Zamanı

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinden;

- 2004 yılı ilk geçici vergi döneminde 31.12.2003 tarihli bilançolarını düzeltmek isteyenler, ilk geçici vergi beyannamesinin verilme tarihi olan 10 Mayıs 2004 tarihine kadar,
- İlk geçici vergi döneminde geçici 1 inci madde hükümlerini dikkate alarak işlem yapmak isteyenler ise 31.12.2003 tarihli bilançolarının düzeltilmesine ilişkin kayıtlarını 10 Ağustos 2004 (2004 yılının ikinci geçici vergi döneminin beyanname verme tarihi) tarihine kadar düzeltme kayıtlarını yapacaklar ve düzeltmelerin yapıldığı tarih itibarıyla defter kayıtlarına intikal ettireceklerdir.

5.Özel Hesap Dönemine Sahip Olanlar

Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesinde, kendisine özel hesap dönemi tayin edilenlerin ticari ve zirai kazançlarının, hesap dönemlerinin kapandığı takvim yılının kazancı olduğu belirtilmiştir. Diğer taraftan 5024 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununun geçici 25 inci maddesinin (k) bendine göre, kendisine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde;

- 31/12/2003 tarihli bilanço, 2004 yılı içinde biten hesap dönemi sonundaki bilanço,
  - 2003 yılı hesap dönemi, 2004 yılı içinde biten hesap dönemini,
  - 1/1/2004 tarihi 2004 yılı içinde başlayan hesap döneminin başındaki tarihi
- ifade etmektedir. Bu nedenle kendisine özel hesap dönemi tayin edilmiş mükelleflerin, bu sirkülerle yapılan açıklamaları, anılan tarihleri göz önünde bulundurarak değerlendirmeleri gerekmektedir.

6. 2004 Yılı İlk Geçici Vergi Döneminde Uygulanacak Yeniden Değerleme Oranı

5024 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde, dileyen mükelleflerin enflasyon düzeltmesi yapmayacakları belirtilmiştir. Bu hükme göre, dileyen mükellefler 2004 yılı ilk geçici vergilendirme dönemine münhasır olarak eski hükümlere göre işlem yapabileceklerdir.

Bu nedenle, 2004 yılı ilk geçici vergi döneminde eski hükümlere göre işlem yapmak isteyen mükellefler için üç aylık ilk geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % 3,4 (yüzde üç virgöl dört) olarak tespit edilmiştir.

Duyurulur.